



## MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖN ASETUS (803/2019) KANOJEN JA KALKKUNOIDEN SALMONELLAVALVONNASTA ANNETUN MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖN ASETUKSEN (1037/2013) MUUTTAMISESTA

### TIIVISTELMÄ

Kanojen ja kalkkunoiden salmonellavalvonnasta annettua maa- ja metsätalousministeriön asetusta ehdotetaan muutettavaksi. Muutos johtuu siitä, että salmonellan ja muiden tiettyjen elintarvikkeiden kautta tarttuvien tiettyjen zoonoosien aiheuttajien valvonnasta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 2160/2003 (*zoonoosiasetus*) nojalla annettuja siipikarjan salmonellavalvontaa koskevia komission asetuksia muutettiin komission asetuksella (EU) 2019/268. Asetusmuutoksessa ajantasaistettiin viittaukset uudistettuihin standardeihin. Lisäksi laajennettiin vaihtoehtoisten tutkimusmenetelmien käyttöä ja mahdollistettiin tietyille siipikarjan pitopaikoille uusi näytteenottotapa. Maa- ja metsätalousministeriön asetuksen muutoksella myös lisättäisiin näytteenottosäännökset tilanteeseen, jossa hautomossa epäillään virheellistä tutkimustulosta.

### TAUSTA JA LAINSÄÄDÄNTÖ

#### Euroopan unionin lainsäädäntö

Zoonoosiasetuksen tavoitteena on, että zoonoosien aiheuttajat havaitaan ja niitä valvotaan asianmukaisin ja tehokkain toimenpitein kaikissa oleellisissa elintarvike- ja rehuketjun vaiheissa. Tarkoituksena on vähentää zoonoosien aiheuttajien esiintyvyyttä ja pienentää niiden kansanterveydelle aiheuttamaa riskiä. Zoonoosiasetuksen liitteen II B osassa säädetään salmonellanäytteenoton vähimmäisvaatimuksista. Zoonoosiasetuksen nojalla on annettu neljä siipikarjan salmonellavalvontaa koskevaa asetusta. Asetukset ovat:

- Komission asetus (EU) N:o 200/2010 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 2160/2003 *Gallus gallus* -lajin täysikasvuisissa siitosparvissa esiintyvien *Salmonellan* serotyypin vähentämistä koskevan unionin tavoitteen osalta;
- Komission asetus (EU) N:o 517/2011 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 2160/2003 täytöntönnäpanosta lajin *Gallus gallus* munivissa kanoissa esiintyvien tiettyjen salmonellan serotyypin vähentämistä koskevan unionin tavoitteen osalta sekä asetuksen (EY) N:o 2160/2003 ja komission asetuksen (EU) N:o 200/2010 muuttamisesta;
- Komission asetus (EU) N:o 200/2012 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 2160/2003 säädetystä broileriparvissa esiintyvän *Salmonella* Enteritidisin ja *Salmonella* Typhimuriumin vähentämistä koskevasta unionin tavoitteesta; sekä
- Komission asetus (EU) N:o 1190/2012 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 2160/2003 säädetystä kalkkunaparvissa esiintyvien *Salmonella* Enteritidis- ja *Salmonella* Typhimurium -tartuntojen vähentämistä koskevasta unionin tavoitteesta.

Asetuksissa säädetään Euroopan unionin (EU) tavoite salmonellan esiintyvyydestä kussakin linturyhmässä. Lisäksi asetuksissa säädetään, mitä salmonellan serotyyppien tavoitteet koskevat ja kuinka salmonellavalvontaa tulee jäsenmaissa toteuttaa.

Asetuksia (EU) N:o 200/2010, (EU) N:o 517/2011, (EU) N:o 200/2012 ja (EU) N:o 1190/2012 muutettiin asetuksella (EU) 2019/268. Salmonellatutkimusten vertailumenetelmä on uudistettu. Samoin vaihtoehtoisten menetelmien validointia vertailumenetelmää vasten koskeva standardi on uudistettu. Asetusmuutoksessa ajantasaistettiin viittaukset näihin standardeihin (EN ISO 6579-1 ja EN

ISO 16140-2). Komission asetusten mukaan toimijoiden ottamat salmonellanäytteet on ollut mahdollista tutkia vertailumenetelmän lisäksi myös vaihtoehtoisella tutkimusmenetelmällä, jos vaihtoehtoinen menetelmä on validoitu EN ISO 16140 -standardin mukaisesti. Nyt asetukseen tehdyissä muutoksissa mahdollistettiin standardin EN ISO 16140-2 mukaisesti validoitujen vaihtoehtoisten menetelmien käyttö myös viranomaisten ottamien salmonellanäytteiden tutkimuksissa.

Komission asetusten muutoksessa myös lisättiin uusi vaihtoehtoinen näytteenottotapa tietyille siipikarjan pitopaikoille. Muutoksen taustalla on se, että nykyaikaisissa munintakanojen virikehäkkikanaloissa riittävän ulostemäärän ja edustavan näytteen kerääminen on voinut ollut hyvin työlästä. Lisäksi kerroslattiakanalat ovat yleistyneet. Näissä kanaloissa tossunäytteenotto on ollut mahdollista vain pienestä osasta kanalaa, eikä sen vuoksi ole saatu kerättyä edustavia näytteitä. Edellä mainittujen hankaluuksien vuoksi haluttiin mahdollistaa sivelyulostenäytteiden otto virikehäkkikanaloissa ja kerroslattiakanaloiden pidettäville *Gallus gallus* -lajin emoparville ja munintakanaparville. Koska kalkkunaemojen näytteenotto tehdään samoin kuin *Gallus gallus* -lajin emoparviem näytteenotto, uusi näytteenottotapa koskee myös kalkkunaemoja.

EU-asetusten muutoksia alettiin soveltaa 10.3.2019 lähtien. Vaihtoehtoisten menetelmien validointiin uusitun standardin mukaisesti on siirtymäaika, joka päättyy vuoden 2021 lopussa.

### **Kansallinen lainsäädäntö**

Suomelle myönnettiin salmonellaerityistakuut Suomen liittyessä Euroopan yhteisöön. Samalla Suomen kansallinen salmonellavalvontaohjelma hyväksyttiin komission päätöksellä (94/968/EY). Kansallisesta salmonellavalvontaohjelmasta säädetään kansallisessa lainsäädännössä ja sen noudattaminen on edellytys erityistakuiden säilymiselle. Kansalliset salmonellavalvontaa koskevat säännökset ovat joiltain osin komission asetusten säännöksiä kattavampia.

Eläintautilain (441/2013) 8 §:n 3 momentin, 9 §:n 4 momentin ja 46 §:n 4 momentin nojalla on annettu valtioneuvoston asetus eläinten terveysvalvonnasta sekä eläintautien vastustamisesta eläinten keinollisessa lisäämisessä (838/2013). Edellä mainitun valtioneuvoston asetuksen 3 §:ssä säädetään niistä kanojen ja kalkkunoiden pitopaikoista, joissa tulee toteuttaa salmonellavalvontaohjelmaa. Tarkemmat säännökset salmonellavalvontaohjelman toteuttamisesta kanojen ja kalkkunoiden pitopaikoissa on annettu eläintautilain 8 §:n 3 momentin nojalla maa- ja metsätalousministeriön asetuksella kanojen ja kalkkunoiden salmonellavalvonnasta (1037/2013).

### **TAVOITTEET JA VAIKUTUKSET**

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksen 1037/2013 muutoksen tarkoituksena olisi huomioida asetuksiin (EU) N:o 200/2010, (EU) N:o 517/2011, (EU) N:o 200/2012 ja (EU) N:o 1190/2012 tulleet muutokset kansallisessa lainsäädännössä. Muutoksilla asetuksiin (EU) N:o 200/2010 ja (EU) N:o 517/2011 on mahdollistettu sivelyulostenäytteenotto *Gallus gallus* -lajin ja kalkkunoiden emoparville sekä munintakanaparville. Asetus (EU) N:o 200/2010 koskee täysikasvuisia *Gallus gallus* -siitosparvia ja asetus (EU) N:o 517/2011 täysikasvuisia *Gallus gallus* -munintakanaparvia. Maa- ja metsätalousministeriön asetuksen 1037/2013 muutoksella mahdollistettaisiin kansallisesti sivelyulostenäytteenotto täysikasvuisten lintujen lisäksi myös emokasvattamoissa ja kasvatuskanaloissa, eli linnuille, jotka eivät ole vielä täysikasvuisia. Muutokset koskisivat kaikkien tuotantotapojen monikerroskanaloita eli häkki-, lattia-, luomu- ja ulkomonikerroskanaloita. Muutoksen tarkoituksena olisi varmistaa edustavien näytteiden saaminen nykyaikaisissa monikerroskanaloissa.

EU-asetusten mahdollistamaa vaihtoehtoisten tutkimusmenetelmien käyttö sallittaisiin kansallisesti rehu- ja rehu ympäristönäytteille. Muut näytteet tulisi jatkossakin tutkia vertailumenetelmällä. Syynä tähän on se, että komission hyväksymässä Suomen kansallisessa salmonellavalvontaohjelmassa sallitaan uloste- ja ympäristönäytteiden tutkimiseen vain vertailumenetelmä, joka sisältää MSRV-rikastuksen (Modified Semisolid Rappaport Vassiliadis). Lisäksi Suomen salmonellaerityistakuiden ylläpitäminen edellyttää joidenkin asioiden osalta EU-asetusten säännöksiä tiukempia säännöksiä. Esimerkiksi Suomen kansallinen salmonellavalvontaohjelma koskee kaikkia *Salmonella*-suvun bakteereita. Vaihtoehtoisten tutkimusmenetelmien herkkyys havaita kaikki salmonellan serotyypit saattaa olla etenkin ulostenäytteissä vertailumenetelmää heikompi. EU-asetukset sen sijaan koskevat vain tiettyjä, kussakin asetuksessa määriteltäviä serotyyppejä. Rajoittamalla vaihtoehtoisten menetelmien käyttöä haluttaisiin varmistaa jatkossakin Suomen salmonellaerityistakuiden säilyminen ja kaikkien serotyyppien löytyminen tutkimuksissa.

Asetusmuutoksella myös lisättäisiin näytteenottosäännökset tilanteeseen, jossa hautomossa epäillään virheellistä tutkimustulosta. Tällä hetkellä asetuksessa säädetyt näytetyypit eivät ole sopivia hautomoille.

## VALMISTELU

Asetus on valmisteltu maa- ja metsätalousministeriössä virkatyönä yhteistyössä Ruokaviraston kanssa. Asetusluonnos oli lausunnoilla 25.2.–7.4.2019.

## LAUSUNTOPALAUTE

Lausuntoja saatiin 7 kpl ja ne olivat seuraavilta tahoilta: Päivittäistavarakauppa ry, kunnaneläinlääkäri Virpi Rantanen, Ruokavirasto, Elintarviketeollisuusliitto ry:n alaisuudessa toimiva Broileriteollisuusyhdistys, Suomen Eläinlääkäriliitto ry, Eläinten terveys ETT ry sekä sosiaali- ja terveysministeriö.

Pääosassa lausunnoissa kannatettiin ehdotettuja muutoksia. Osasta lausunnoista välittyi epätietoisuus siitä, mitä osia asetuksesta ehdotettiin muutettavaksi ja mitkä osat jo ovat voimassa. Asiaa on pyritty selvittämään yksityiskohtaisissa perusteluissa.

Lisäksi kahdessa lausunnossa kyseenalaistettiin sitä, että näytteiden yhdistämistä koskevat säännökset vaihtelevat riippuen pitopaikan tyypistä. Yhdistämistä koskevat vaatimukset perustuvat suurelta osin unionin asetuksiin ja pieni osa vaatimuksista on päätetty kansallisesti osana Suomen kansallista salmonellavalvontaohjelmaa. EU-lainsäädännössä on erilaisia yhdistämisvaatimuksia erilaisille pitopaikoille ja kansalliset yhdistämisvaatimukset ovat riskiperusteisia. Asiaa kuvataan tarkemmin yksityiskohtaisissa perusteluissa.

Eläinten Terveys ETT ry katsoi, että koska pölynäytteitä on pidetty hyvinä salmonellaindikaattoreina, olisi loogisempaa, että monikerroksisissa emokanaloissa tossunäytteet korvattaisiin sivelyulosteinäytteillä ja pölynäytteet säilytettäisiin entisellään. Ehdotukseen ei kuitenkaan katsottu voitavan tehdä muutoksia tältä osin, sillä asetuksen (EU) N:o 200/2010 mukaan näytteet tulee ottaa yhdellä liitteen kohdan 2.2.2.1 alakohdassa a–e säädetyistä tavoista, eikä eri alakohtiin sisältyviä toimenpiteitä voi yhdistellä.

Kahdessa lausunnossa toivottiin selvennystä siitä, kuka päättää vaihtoehtoisen näytteenottotavan käytöstä. Asiaa käsitellään yksityiskohtaisissa perusteluissa. Yhdessä lausunnossa ehdotettiin näytteenottovelvoitteiden laajentamista, mutta sitä ei katsottu asetuksen jatkovalmistelussa tarkoituksenmukaiseksi.

Elintarviketeollisuusliitto ry:n alaisuudessa toimiva Broileriteollisuusyhdistys katsoi, että vaihtoehtoisten menetelmien käyttö näytteiden tutkimisessa tulisi sallia ehdotettua laajemmin. Asiasta järjestettiin 21.5.2019 keskustelutilaisuus, johon elinkeinon ja Ruokaviraston edustajat osallistuivat. Koska tutkimusmenetelmien rajoitukset perustuvat edellä esitettyihin Suomen salmonellaerityisiin liittyviin syihin, asetusehdotusta ei muutettu tältä osin. Keskustelutilaisuudessa kuitenkin päätettiin aloittaa kansallisen salmonellavalvontaohjelman kehittämistyö tulevia lainsäädäntömuutoksia ajatellen.

Ruokavirasto esitti lausunnossaan asetuksen liitteen 2 10 kohdan muuttamista. Kohdassa säädetään näytteenotosta epäiltäessä virheellistä tutkimustulosta, mutta asetuksessa säädettyt näytetyypit eivät sovi hautomoihin. Lausunto huomioitiin ja liitteen 2 10 kohtaan tehtiin hautomonäytteenottoa koskeva lisäys.

Asetusluonnokseen on lisäksi tehty lausuntojen perusteella eräitä teknisluonteisia, säännöksiä selventäviä muutoksia.

## **VOIMAANTULO**

Asetusmuutos ehdotetaan tulemaan voimaan 1.8.2019 alkaen.

## **YKSITYISKOHTAINEN SISÄLTÖ**

### **Pykälät**

#### **6 §**

Asetuksen 6 §:n 1 momenttia esitetään muutettavaksi. Asetuksen 6 §:n 1 momentissa säädetään näytteiden tutkimiseen käytettävästä tutkimusmenetelmästä. Asetusehdotuksen mukaan näytteet olisi tutkittava käyttäen vertailumenetelmän EN ISO 6579 viimeisintä versiota. Rehu- ja rehuympäristönäytteet voisi kuitenkin tutkia joko vertailumenetelmällä tai vaihtoehtoisella menetelmällä, jos vaihtoehtoinen menetelmä on validoitu vertailumenetelmää vasten standardin EN ISO 16140 viimeisimmän version mukaisesti ja vaihtoehtoiseen menetelmään sisältyy salmonellakannan eristäminen positiiviseksi todetusta näytteestä.

Nykyisessä asetuksessa vertailumenetelmästä käytettävä versio on pitänyt nimetä, koska kaikki vertailumenetelmän versiot eivät ole sisältäneet MSR-v-rikastusta (Modified Semisolid Rappaport Vasiliadis). Uudistettu standardi EN ISO 6579-1 sisältää MSR-v-rikastuksen, jolloin jatkossa riittäisi, että asetuksessa viitattaisiin vain standardin viimeisimpään versioon.

#### **8 §**

Asetuksen 8 §:ssä säädetään toimijan tekemästä emoparvien salmonellanäytteenotosta emokasvattamoissa. Näytteenottoajankohdat perustuvat asetuksen (EY) N:o 2160/2003 vaatimuksiin, näytteenottotavat ja näytemäärät on päätetty kansallisesti. Pykälän 2 momentissa säädetään näytteenotosta lintujen ollessa neljän viikon ikäisiä ja näytteenotosta kaksi viikkoa ennen lintujen siirtoa emokanalaan tai ennen munintakauden alkamista.

Pykälän 2 momenttia muutettaisiin säätämällä siinä uudesta vaihtoehdoisesta tavasta ottaa ulostenäytteet kerroslattiakasvattamoissa, joissa uloste poistetaan lannankuljetusmatoilla. Näissä voitaisiin nykyisen näytteenottotavan eli kahden tossunäyteparin sijaan ottaa yksi pari tossunäytteitä ja vähintään kaksi sivelyulostenäytettä. Sivelyulostenäytteet otettaisiin lannankuljetusmatoilta. Tarkoituksena olisi, että sivelyulostenäytteitä otetaan silloin, kun tossunäyttein ei saada kerättyä koko pito-tilan alaa edustavia näytteitä. Momentissa säädettäisiin vaihtoehdoisesta näytteenottotavasta myös häikeissä pidettävien lintujen osalta. Jos ulostetta kertyy raappoihin tai lannankuljetusmattojen puhdistimiin niin niukasti, että kahden 150 gramman painoisen ulostenäytteen kerääminen on työlästä, voitaisiin ulostenäytteiden sijaan ottaa vähintään neljä sivelyulostenäytettä lannankuljetusmatoilta. Riippumatta siitä, pidetäänkö lintuja häikeissä vai ei, päätöksen otettavien näytteiden tyypistä tekee näytteenottaja.

#### 9 §

Asetuksen 9 §:ssä säädetään toimijan tekemästä munintakanojen emoparvien salmonellanäytteenotosta emokanalassa. Vaatimukset perustuvat asetuksen (EY) N:o 200/2010 säännöksiin. Näytteinä otetaan yksi pari tossunäytteitä sekä sivelypölynäyte, tai jos lintuja pidetään häikeissä, tossu- ja sivelypölynäytteiden sijasta otetaan kaksi 150 gramman painoista ulostenäytettä.

Pykälää muutettaisiin mahdollistamalla kerroslattiakanaloiden, joissa uloste poistetaan lannankuljetusmatoilla, vastaava uusi näytteenottotapa kuin 8 §:n 2 momentissa sallittaisiin kerroslattiakasvattamojen osalta. Myös häikeissä pidettävien lintujen näytteenoton osalta säädettäisiin 8 §:n 2 momenttia vastaavalla tavalla vaihtoehdoisesta näytteenottotavasta.

Koska emokanalalan viranomaisnäytteenotto tehdään 17 §:n 1 ja 2 momentin mukaan samoin kuin toimijan tekemä näytteenotto, tulisi sivelyulostenäytteiden otto mahdolliseksi emokanaloiden viranomaisille.

#### 10 §

Asetuksen 10 §:ssä säädetään toimijan tekemästä broilereiden ja kalkkunoiden emoparvien salmonellanäytteenotosta emokanalassa. Vaatimukset perustuvat asetusten (EY) N:o 200/2010 ja (EY) 1190/2012 säännöksiin. Näytteinä otetaan yksi pari tossunäytteitä sekä yksi sivelypölynäyte. Pykälään tehtäisiin 9 §:ään ehdotettua muutosta vastaava kerroslattiakanaloiden vaihtoehdoisen näytteenottotavan mahdollistava muutos.

#### 12 §

Asetuksen 12 §:ssä säädetään toimijan tekemästä näytteenotosta munintakanojen kasvatustalassa. Näytteenottoajankohdat perustuvat asetuksen (EY) N:o 2160/2003 vaatimukseen, näytteenottotavat ja näytemäärät on päätetty kansallisesti. Pykälän 2 momentissa säädetään näytteenotosta kaksi viikkoa ennen lintujen siirtoa kanalaan tai ennen munintakauden alkamista. Pykälän 2 momenttiin tehtäisiin 9 §:ään ehdotettua muutosta vastaavat kerroslattiakanaloiden ja häikeissä pidettäviä lintuja koskevat vaihtoehdoisen näytteenottotavan mahdollistavat muutokset.

#### 13 §

Asetuksen 13 §:ssä säädetään toimijan tekemästä näytteenotosta munintakanalassa. Vaatimukset perustuvat asetukseen (EY) N:o 517/2011. Näytteinä otetaan kaksi paria tossunäytteitä, tai jos lintuja pidetään häikeissä, otetaan kaksi 150 gramman painoista ulostenäytettä. Pykälään tehtäisiin 9 §:ään ehdotettua muutosta vastaavat kerroslattiakanaloiden ja häikeissä pidettäviä lintuja koskevat vaihtoehdoisen näytteenottotavan mahdollistavat muutokset.

## 15 §

Asetuksen 15 §:ssä säädetään pienimuotoisen toiminnan helpotuksista. Elintarvikelain (23/2006) nojalla annetussa valtioneuvoston asetuksessa (1258/2011) eräistä elintarviketurvallisuusriskeiltään vähäisistä toiminnoista mahdollistetaan kananmunien luovutus tuottajalta suoraan kuluttajille sekä tilalla teurastetun siipikarjan lihan luovuttaminen tuottajalta suoraan kuluttajille tai sen toimittaminen paikalliseen vähittäismyyntiin. Sallituista luovutus- ja toimitusmääristä säädetään asetuksessa 1258/2011. Asetuksen (EY) N:o 2160/2003 mukaan jäsenmaat päättävät kansallisesti tällaisen pienimuotoisen toiminnan salmonellavalvonnan sisällöstä.

Asetuksen 15 §:n 1 momentissa säädetään pitopaikoista, joihin pykälää sovelletaan. Pykälän soveltaminen tai pienimuotoisen toiminnan ehdot eivät muuttuisi, vaan pykälän 2 momentin muutoksella ainoastaan mahdollistettaisiin sivelyulostenäytteiden otto sellaisissa pitopaikoissa, joissa on lintuja useammassa kerroksessa.

## 18 §

Asetuksen 18 §:ssä säädetään pakollisen terveystarkastuksen viranomaistarkastuksista emokasvattamoissa, hautomoissa, kasvatuskanaloissa, kanaloissa sekä broileri- ja kalkkunakasvattamoissa. Vaatimukset perustuvat osin asetusten (EY) N:o 2160/2003, (EY) N:o 517/2011, (EY) N:o 200/2012, (EY) N:o 1190/2012 säännöksiin, osin ne ovat salmonellaerityistakuihin liittyvää kansallista sääntelyä, joka on linjassa komission salmonellaerityistakuiden ehdoista laatiman asiakirjan SANCO/745/2008r6 kanssa. Nykyisen asetuksen 18 §:n 3 momentissa on kanaloiden osalta nimetty viranomaisen ottamat näytetyypit ja näytemäärät. Viranomaisen tulee ottaa kanalassa parvesta näytteeksi kaksi tossunäyteparia tai kaksi ulostenäytettä, sekä lisäksi yksi pöly- tai sivelypölynäyte. Viranomaisen ottamiksi säädetty kaksi tossunäyteparia tai kaksi ulostenäytettä vastaavat toimijalle 13 §:ssä säädettyjä näytetyyppejä ja näytemääriä. Pykälän 3 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että muiden kuin pöly- ja sivelypölynäytteiden osalta siinä viitattaisiin 13 §:ään, jota myös ehdotetaan nyt muutettavaksi. Viittaus 13 §:ään mahdollistaisi sivelyulostenäytteenoton kanaloissa myös viranomaisille sekä selkeyttäisi 18 §:ää.

## 19 §

Asetuksen 19 §:ssä säädetään pienimuotoisen toiminnan pakollisen terveystarkastuksista. Pykälää ehdotetaan muutettavaksi siten, että sivelyulostenäytteiden otto tulisi mahdolliseksi myös viranomaisille.

**Liite 2**

## Kohta 2

Nykyisen asetuksen liitteen 2 2 kohdan otsikko on "Tossunäytteiden ottaminen". Kohdassa säädetään käytännöistä tossunäytteiden otossa sekä näytteiden yhdistämisestä. Otsikko ehdotetaan muutettavaksi muotoon "Tossu- ja sivelyulostenäytteenotto parvista, kun eläimiä ei pidetä häkeissä". Lisäksi kohtaa muutettaisiin siten, että siinä säädettäisiin paitsi käytännöistä tossunäytteiden ottamisessa (alakohta 2.1) myös käytännöistä otettaessa sivelyulostenäytteitä (alakohta 2.2). Lisäksi säädettäisiin näytteiden yhdistämisestä (alakohta 2.3). Näytteenotokäytännöt perustuvat EU-asetusten vaatimukseen. Tossunäytteiden yhdistämissäännökset eivät muuttuisi.

Emokasvattamossa parvesta otetut tossunäytteet tulee tutkia laboratoriossa erikseen. Jos parvesta otetaan emokasvattamossa 8 §:n 2 momentin mukaisesti kahden tossunäyteparin sijaan yksi tossunäytepari ja kaksi sivelyulostenäytettä, tossupari tutkitaan erikseen, mutta sivelyulostenäytteet voidaan yhdistää yhdeksi yhteisnäytteeksi. Emokanalan parvelle 9 ja 10 §:ssä säädetty yksi tossunäy-

tepari ja sivelypölynäyte on tutkittava erikseen asetuksen (EY) N:o 200/2010 liitteen kohdan 3 alakohdan 3.1.3 b) vaatimuksen mukaisesti. Jos emokanalassa parvesta otetaan tossunäyteparin ja sivelypölynäytteen sijasta yksi tossunäytepari ja kaksi sivelyulostenäytettä 9 tai 10 §:n mukaisesti, tossunäytepari tutkitaan erikseen, mutta sivelyulostenäytteet voidaan yhdistää yhdeksi yhteisnäytteeksi asetuksen (EY) N:o 200/2010 liitteen kohdan 3 alakohdan 3.1.3 b) mukaisesti.

Munintakanaparvesta otetut kaksi tossunäyteparia voidaan yhdistää yhdeksi yhteisnäytteeksi asetuksen (EY) N:o 517/2011 liitteen kohdan 2 alakohdan 2.2.1 b) mukaisesti. Jos parvesta otetaan kanalassa kahden tossunäyteparin sijaan yksi tossunäytepari ja kaksi sivelyulostenäytettä 13 §:n mukaisesti, tossunäytepari ja sivelyulostenäytteet voidaan yhdistää yhdeksi yhteisnäytteeksi asetuksen (EY) N:o 517/2011 liitteen kohdan 2 alakohdan 2.2.1 b) mukaisesti.

Broileri- ja kalkkunaparvien näytteenottoon ja näytteiden käsittelyyn ei tulisi muutoksia. Näytteenotto perustuu asetusten (EY) N:o 200/2012 ja (EY) N:o 1190/2012 vaatimukseen. Toisin kuin munintakanojen parvet, broilereiden ja kalkkunoiden tuotantopolven parvet tutkitaan ainoastaan kerran kasvatuksen aikana. Tehokkaan ja herkän salmonellavalvonnan takaamiseksi Suomen salmonellavalvontaohjelmassa edellytetään näiden näytteiden tutkimista erikseen.

### Kohta 3

Nykyisen asetuksen liitteen 2 3 kohdan otsikko on ”Ulostenäytteenotto häkeissä pidettävistä parvista”. Kohdassa säädetään käytännöistä ulostenäytteenotossa häkeissä pidettävillä parvella sekä näytteiden yhdistämisestä. Otsikko ehdotetaan muutettavaksi muotoon ”Uloste- ja sivelyulostenäytteenotto häkeissä pidettävistä parvista”. Lisäksi kohtaa muutettaisiin siten, että siinä säädettäisiin käytännöistä ulostenäytteitä (alakohta 3.1) ja sivelyulostenäytteitä (alakohta 3.2) otettaessa sekä näytteiden yhdistämisestä molempien näytetyyppien osalta (alakohta 3.3). Näytteenottokäytännöt perustuvat EU-asetusten vaatimukseen. Ulostenäytteiden yhdistämissäännökset eivät muuttuisi.

Emokasvattamossa parvesta otetut ulostenäytteet tulee tutkia laboratoriossa erikseen. Jos emokasvattamossa parvesta otetaan 8 §:n 2 momentin mukaisesti kahden ulostenäytteen sijaan neljä sivelyulostenäytettä, parven sivelyulostenäytteet voidaan yhdistää kahdeksi yhteisnäytteeksi. Emokanalan parvelle 9 ja 10 §:ssä säädetty kaksi ulostenäytettä on tutkittava erikseen asetuksen (EY) 200/2010 liitteen kohdan 2 alakohdan 2.2.1 c) mukaisesti. Jos emokanalassa parven ulostenäytteet korvataan neljällä sivelyulostenäytteellä 9 tai 10 §:n mukaisesti, parven sivelyulostenäytteet voidaan yhdistää kahdeksi yhteisnäytteeksi.

Munintakanaparvesta otetut kaksi ulostenäytettä voidaan yhdistää yhdeksi yhteisnäytteeksi asetuksen (EY) 517/2011 liitteen kohdan 2 alakohdan 2.2.1 a) ja kohdan 3 alakohdan 3.1.2 mukaisesti. Jos munintakanaparvesta otetaan kanalassa kahden ulostenäytteen sijaan neljä sivelyulostenäytettä 13 §:n mukaisesti, parven sivelyulostenäytteet voidaan yhdistää yhdeksi yhteisnäytteeksi asetuksen (EY) N:o 517/2011 liitteen kohdan 3 alakohdan 3.1.1 mukaisesti.

### Kohta 7

Nykyisen asetuksen liitteen 2 7 kohdassa säädetään näytteenotosta pitopaikoissa, joissa harjoitetaan pienimuotoista toimintaa. Mahdollisuus sivelyulostenäytteenottoon annettaisiin emojen kerros-lattiakasvattamoille ja emojen kerros-lattiakanaloille sekä munintakanojen kerros-lattiakasvatuskanaloille ja munintakanojen kerros-lattiakanaloille sekä vastaaville linturyhmille silloin, kun niitä pidetään häkeissä monikerroskanaloissa.

#### Kohta 10

Asetuksen liitteen 2 10 kohdassa säädetään näytteenotosta epäiltäessä virheellistä tutkimustulosta ja näytteenotosta silloin, kun pitopaikan tuottamia munia tai siipikarjan lihaa epäillään ruokamyrkytyksen lähteeksi. Kohdassa säädetty näytteenotto ei kuitenkaan sovellu tapaukseen, jossa virheellistä tutkimustulosta epäillään hautomossa, minkä vuoksi kohtaan ehdotetaan lisättäväksi näytteenottosäännökset hautomoihin. Selvyyden vuoksi kohtaan ehdotetaan jaettavaksi kahdeksi alakohdaksi. Alakohdassa 10.1 säädettäisiin näytteenotosta hautomoissa ja alakohdassa 10.2 näytteenotosta muissa pitopaikoissa. Näytteenotto muissa pitopaikoissa ei muuttuisi. Muiden pitopaikkojen kuin hautomoiden näytteenottosäännökset perustuvat asetuksiin (EY) N:o 2160/2003, (EY) N:o 200/2010, (EY) N:o 517/2011, (EY) 200/2012, (EY) N:o 1190/2012 sekä kansallisiin vaatimuksiin, jotka ovat linjassa komission salmonellaerityistakuiden ehdoista antaman asiakirjan SANCO/745/2008r6 kanssa.

Näytteenotto hautomoissa on osa Suomen salmonellavalvontaohjelmaa. Untuvikot voivat saada riskisaastumisen seurauksena salmonellatartunnan hautomossa, minkä vuoksi hautomonäytteenotolla voidaan rajoittaa tehokkaasti mahdollisen salmonellatartunnan leviämistä muihin pitopaikkoihin. Jos hautomosta otetusta näytteestä epäillään virheellistä tutkimustulosta, näytteeksi otettaisiin tuotantoympäristönäytteitä. Otettavien näytteiden määrää tulisi lisätä 11 §:n mukaisen näytteenottosuunnitelman näytemäärästä.